

— I. P. Pavlov, a nagy orosz tudós (2. oldal).
— A Kínai Népköztársaság film-ünnepsége (2. oldal).
— Elénk szocialista verseny a C.F.R. lütkőházban (3. oldal).
— A pártélet hírei — Megvitaták a II. pártkongresszus dokumentumait (3. oldal).

— A munkásosztály és a dolgozó parasztság közötti szövetség szellemében (3. oldal).
— A szovjet technika legújabb vívmányai (3. oldal).
— Román küldöttség utazott a moszkvai özszozvettségi mezőgazdasági kiállításra (3. oldal).
— Szovjet-román közlemény a szovjet - román vegyes társaságok szovjet részvételének átadásáról a

Román Népköztársaságnak (4. oldal).
— A gyarmati hatalmak agresszív szövetkezése ellen (4. oldal).
— A Szovjetunió teheráni nagykövetségének diplomáciai lépése Irán külügyminiszterével (4. oldal).
— Több százmillió dolláros amerikai segítyt kapnak a lisznanisták (4. oldal).

Az R. M. P. Arad-tartományi bizottsága és a tartományi néptanács lapja

X. évfolyam, 2986. szám

4 oldal, 20 bani

1954. szeptember 26. vasárnap

A kínai nép vívmányainak nagyszerű tükörképe

Nemcsak a kínai nép, de a világ valamennyi haladó embere számára örömmel jelent az a nap, amikor az első kínai országos népi gyűlés az egész népet képviselő küldöttek megszavazták a Kínai Népköztársaság alkotmányát. Nagyszerű történelmi folyamat jelentős állomását képezi ez az esemény, amely iránt legvilágosabban a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének a kínai országos népi gyűléshez intézett üdvözlő levele fejezi ki a szocializmus és demokrácia táborához tartozó száz milliók érzelmeit.

„A kínai országos népi gyűlés olyan körülmények között kezd meg munkáját, amikor a Kommunista Párt által vezetett kínai nép kiváló eredményeket ért el a politikai, gazdasági és kulturális építkezésben: — hangzik többek között a levél, majd rámutat: „A kínai országos népi gyűlés, amely azért ült össze, hogy elfogadjon a kínai nép nemzeti függetlenségért, demokráciáért és szocializmusért vívott harcának gyümölcsét megerősítő népi alkotmányt, fontos esemény a kínai nép életében.”

Soha sem mutatkozott meg szíltáradban Kína népének egysége, mint az alkotmánytervezet széles körben történt megvitatása alkalmával. Három hónapon keresztül városok és falvak lakossága, ipari és mezőgazdasági dolgozók, kormányhivatalok vezetői és az összes fokrakozó népképviselői gyűlések küldöttei alaposan megvitaták a tervezet cikkelyeit. Számos ponthoz módosító javaslatokat tettek és ez is kifejezi, hogy az egész kínai nép sajátjának tekinti a Kínai Népköztársaság népi alkotmányát.

Mi tette lehetővé a Kínai Népköztársaság új alkotmányának megalkotását? Elsősorban az a történelmi tény, hogy a kínai nép lerázta magáról a külföldi imperialisták és azok belső lakóinak évszázados igaát. A gyarmati sorban vergődő hatalmas ország rálépett a forradalom útjára és 1949-ben kikiáltotta a Kínai Népköztársaságot. E nagyszerű győzelmet a kommunista párt vezetésével Mao Ce-tung elvtárrsal az élen érte el a kínai nép, amely az 1953-ban megkezdett első ötéves tervének teljesítésében már eddig is világraszóló vívmányokról számolhat be.

Az országos népi gyűlésen az új alkotmány feletti vitában 89 népi küldött szavalt fel. Ezek között Laj Zsö-ju, a Kínai Országos Szakszervezeti Szövetség elnöke, a szövetség sok millió tagja nevében hangsúlyozta, hogy a termelés arcvonalán újabb sikereket értek el az országos népi gyűlés megnyitása és az alkotmány megszűlése tiszteletére vállalt munkaversegekben.

Valóban a Kínai Népköztársaság Központi Nép-kormányja mellett működő statisztikai hivatal jelentése megállapítja, hogy az ország ipari termelése 1953-ban 33 százalékkal növekedett 1952-höz viszonyítva és ebben az állami ipar termelése negyven százalékkal. A múlt évben 114 fontos ipari üzem építése kezdődött meg Kínában. Ezek közül 36 felépült és teljesen, vagy részben üzemelésbe van.

Nagyszerű sikereket ért el a népi Kína a mezőgazdaság terén is. A földreform megvalósítása után, a kínai falvak dolgozó népe mind szilárdabb elhatározottsággal menetel a szocializmus útján. Nagyszerű aktivitást fejtenek ki a kínai parasztlak és ez fényesen mutatkozik meg a kollektív mezőgazdasági munka nagymértékű fejlődésében is.

Természetesen az ipar és elsősorban a nehézipar, valamint a mezőgazdaság fejlődésével párhuzamosan emelkedik a kínai nép életszínvonala is. A statisztikai hivatal által közzétett adatok szerint 1953-ban a kínai lakosság vásárlóképesége 20 százalékkal növekedett az 1952. évihez viszonyítva. Az elmúlt évben 12 millió négyzetméteren építettek lakóházakat a kínai dolgozók számára.

Alig öt évtizeddel a Kínai Népköztársaság kikiáltása után a kínai nép többet valósított meg, mint hosszú évszázadokon át. Még jól emlékezünk azokra az időkre, amikor a külföldi, főleg amerikai bankárok és üzletemberek lepték el a kínai városok legszebb, legegészségesebb negyedeit, fényűző palotákat építettek ott maguknak, a kínai lakosságot pedig kiszorították a város szélére. Emlékeztetünk, hogy Sanghaiban első és második osztályt létesítettek a vil-

lamosokon és a kínai lakosságnak csak másodosztályon volt szabad utaznia.

Az a forradalmi harc, amelyet a Kínai Kommunista Párt Mao Ce-tung elvtárrsal az élen a kínai nép szabadságáért, függetlenségéért folytatott, most az új alkotmány szaka-szaiból tükröződik vissza, világraszóló győzelem gyanánt. Kínában ma már, mint azt az alkotmány 2. szakasza leszögezi: „... az egész hatalom a népé.” Mégpedig az egész népé, mert mint arra a 3. szakasz rámutat: „A Kínai Népköztársaság egységes sok nemzetiségű állam. Minden nemzetiség teljes jogegyenlőséget élvez. Tilos bármely nemzetiség megkülönböztetése és elnyomása, tiltva vannak a nemzetiségek egységének aláaknázására irányuló akciók.”

A nemzeti kérdés marxi-lenini elve szerinti megoldásának útját járó Kínai Kommunista Párt iránymutatása alapján, a nemzeti kisebbségek által kompakt tömegben lakott területek rajoni autonómiát képeznek. Természetesen ezek a területek a Kínai Népköztársaság elidegeníthetetlen részét alkotják.

Mint minden több nemzetiségű állalat lakott országban, Kínában is a kizsákmányoló elemek szították a nemzetiségek közötti gyűlölködést. Ebből a szempontból is hatalmas fontosságu az alkotmány 4. szakasza, amely kimondja, hogy a Kínai Népköztársaság, az állami szervekre támaszkodva, a szocialista iparosítás és a szocialista átalakítások útján biztosítja a kizsákmányoló rendszer fokozatos felszámolását és a szocialista társadalom felépítését.

A Kínai Népköztársaság népi alkotmányának szelleméből a Szovjetunió és a népi demokráciák országokkal való megbontathatlan barátság fejlesztésére irányuló akarat sugárzik. A kínai nép soha sem felejtje el, hogy új életének építésében milyen hatalmas segítségért jelentett számára a szovjet nép önzellen támogatását. Ugyanakkor jól tudja, hogy a népi demokráciák országokkal fennálló, a kölcsönös szükségleteket figyelembe vevő egyezmények nagyjelentőségű hozzájárulást képeznek építő munkájában.

Mélyseges békeszeretet hangja csendül ki a kínai népi alkotmányból. Kína arra törekszik, hogy eddigi nemzetközi sikereit tovább fokozza, minden országgal megteremtse és fejlessze a diplomáciai kapcsolatokat a kölcsönös előnyök, a jogegyenlőséget és egymás területi épségének tiszteltetartása alapján. A Kínai NK külpolitikájának irányvonala a világ-béke és az emberi haladás nemes céljaiért folyó harc.

Azokban a napokban, amikor a Kínai Népköztársaság ilyen fennkölt szemlennel nyitja ki a nemzetközi kapcsolatok kiszélesítésére irányuló szándékát, az Amerikai Egyesült Államok kormánya ismét tanu-jelét adta annak, hogy a hódítók elgondolásait ellenkezik a népnek szabadságért, függetlenségért és boldogságért vívott harcával. Az USA küldöttsége ezúttal is megakadályozta, hogy az ENSZ közgyűlése napirendre tűzze a népi Kínának az ENSZ tagjai közé való felvétele kérdését. Ezáltal Kína igazi képviselőit továbbra is távol tartják az őket jogosan megillető helytől, amelyet az amerikai segítséggel Táivánra menekült Csang Kai-sek bandája bitórol az ENSZ-ben.

Amerikai biztatásra Csang Kai-sek maritálcai nap-nap után támadásokat intéznek a kínai szárazföld ellen, érzékeny károkat okozva a kínai lakosságnak. Ezek a mesterkedések azonban nem akadályozhatják meg Kínát történelmi fejlődésében.

Hzie Hszü-hung asszony, a Táiváni Demokratikus Önkormányzati Liga elnöke, Táiván 8 millió lakosságának óhajátát tolmácsolta az alkotmánytervezetnek a kínai országos népi gyűlésen történt megvitatása alkalmával, amikor rámutatott: „Táivanon ma minden jóakaratu ember figyelmé az országos népi gyűlés felé fordul és Táiván lakossága türelmetlenül várja felszabadulását.”

Hazánk dolgozó népe teljes elismeréssel és szeretettel áll a kínai nép mellett nemzeti felvirágztatásának e nagyszerű napjaiban. Szívünkben kívánunk további sikereket a kínai népnek nagy nemzeti céljai elérése terén, a békéért, a demokráciáért, a szocializmusért vívott nagyszerű harcában.

A II. pártkongresszus és november 7 tiszteletére

Üzemeink és gyáraink dolgozói lendületes szocialista versenyt folytatnak

Az aradi üzemek, gyárak dolgozói lankadatlan lendülettel folytatják a felszabadulás évfordulója tiszteletére szervezett szocialista versenyeket. Arra törekszenek, hogy a II. pártkongresszus és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 37. évfordulója tiszteletére vállalt kötelezettségeiket maradéktalanul teljesítsék és több üzem újabb kötelezettségvállalásokkal csatlakozott a szálintartományi vállalatok felhívásához.

Közzükségleti cikkek — terven felül

A „Vörös Lobogó” vagongyár dolgozói is újabb termelési sikerekkel akarják köszönteni a II. pártkongresszus és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 37. évfordulóját. Elhatározták, hogy a két ünnep tiszteletére szeptemberi és októberi tervelőirányzatukat tulszárnyalják és 20 százalékkal több vagonrugót, továbbá a „Steagul Rosu”-gyártmányu autókhoz 5 százalékkal több alvázat, valamint 5 százalékkal több fékberendezést készítenek. Ezenkívül vállalták, hogy a mezőgazdasági gépekhez szükséges cserealkatrészek évi tonnamennyiségét 40 százalékkal tulszárnyalják, az említett két hónap alatt pedig 25.000 lej értékű közzükségleti cikket gyártanak.

A munkavállalások sikeres teljesítése érdekében tíz újítás alkalmazását határozták el, a kovácsműhelyben pedig egy brinél gépet helyeznek üzembe. A vagonosztály részére 100 darab különböző formát, továbbá két kis villanymotoros kocsi készítenek. Ezenkívül elhatározták, hogy kiszélesítik a haladott munkamódszereket és két tapasztalatserét is szerveznek: egyet a C.F.R. és a „I. Ranghe” gyár esztérgályosaival, másikat pedig a „Vörös Lobogó” üzem keretében a Bikov-Bortkevis munkamódszer alkalmazásának kiszélesítéséért.

Tulajeljesített kötelezettségvállalás

Gyors ütemben folyik a munka az aradi TEBA gyár hulladékfeldolgozó osztályán, ahol mindannyian arra törekednek, hogy a II. pártkongresszus és november 7 fogadására vállalt kötelezettségeiket teljesítsék, illetve tulszárnyalják.

Ez jórészt sikerült is, mert például a vállalt 500 gyermekruha helyett szeptember 22-ig 822 darabot készítették. A szép eredmény eléréséhez jó munkával Galut Parasciva, Freilich Erzsébet és Miklós Nóra járultak hozzá, akik szeptemberben túrtűk csaknem 150 százalékkal teljesítettek.

Hasonlóképpen eleget tettek vállalt kötelezettségeiknek a festőosztály dolgozói is, akik már szeptember 22-én megkezdtek a karton és barchet nő ruhaanyagoknál a vállalt újabb négy minta nyomását.

Értékes megtakarítás

A „Vörös Triko” gyár dolgozói vállalták, hogy szeptemberben 5.500 darab kötött pamutárut, 4.600 darab gyapjúárut készítenek terven felül és 25.000 lej értékű anyagot takarítanak meg. E vállalatokból szeptember 18-ig 4.826 darab pamutárut, 1.254 gyapjúárut teljesítettek, valamint 12.100 lej értékű megtakarítást értek el. Számos egyéni vállalat is közeledik a teljesítéshez. Így például a harisnyakötő részlegen Sterzl Irén terven felül 87 tucat harisnya készítésére vállalkozott és szeptember 18-ig 53 tucatot gyártott. A kettel-részleg IMSz-brigádja 100 tucat harisnya készítését vállalta és szeptember 21-ig 45 tucatot adtak át terven felül.

Tulszárnyalták a felvásárlási tervet

Augusztus 23 után sem csökkent a szocialista verseny lendülete az aradi vajgyárban. Az üzem dolgozói a termelés további fokozására törekedtek, hogy minél több tejterméket juttassanak a dolgozóknak. Augusztusban 16 százalékkal több tejet adtak át az Alimentárának, a havi globális tervet pedig 119 százalékkal teljesítették. A terv teljesítését és tulszárnyalását elsősorban a nyersanyag biztosítása

tette lehetővé: a felvásárlási tervet ugyanis 69 százalékkal túlteljesítették. Jó munkát végeztek: Medve Erzsébet, Banu Constantin, Guda Maria, valamint a székesuti tejgyűjtő központnál Rusu Constantin.

Az üzem dolgozói most a II. pártkongresszus és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 37. évfordulója tiszteletére újabb kiváló eredmények elérésére törekszenek.

Minél több közfogyasztási cikket a dolgozóknak

A „Coopmetal” termelőszövetkezet dolgozói is készülnek a II. pártkongresszus és november 7 méltó fogadására és a felszabadulás évfordulója tiszteletére szervezett szocialista versenyt nagy lendülettel folytatták.

„Minél több közfogyasztási cikket a dolgozóknak” jelszóval eddig már 3000 darab teaszűrőt készítettek a

szövetkezet dolgozói, 200 darab kanadai kályha pedig már csak összeállításra vár. A terven felül vállalt 200 méter szitaszövet gyártását szeptember 21-én már 21 százalékkal tul is teljesítették. A terven felül vállalt 200 darab tizedes mérleget is hiánytalanul elkészítették. A szitaszövet készítésében Bota Craciun és Avram Petru, a tizedes mérlegek gyártásánál pedig Pelli György tűnt ki.

Csökkentik az önköltségi árat

Nemcsak a gyárak és üzemek dolgozói készülnek nagy lelkesedéssel a II. pártkongresszus és november 7 fogadására, hanem a termelőszövetkezetek munkásai is.

A tartományi termelő kombinát munkaközössége is csatlakozik a szálintartományi üzemek felhívásához és vállalja, hogy október 30-ig a globális tervet 3 százalékkal túlteljesíti és ugyanakkor a munka termelékenységet 1 százalékkal növeli. A dolgozók 40.000 lej értékű anyagmegtakarítást is vállaltak, hogy az önköltségi árat csökkentsék.

Nem feledkeztek meg a közzükségleti cikkek választékának bővítéséről sem és az eddig gyártott 26 féle közzükségleti cikket kívül újabb 4 közzükségleti cikket gyártanak. Két minőségi brigádot is létesítettek: egyi-

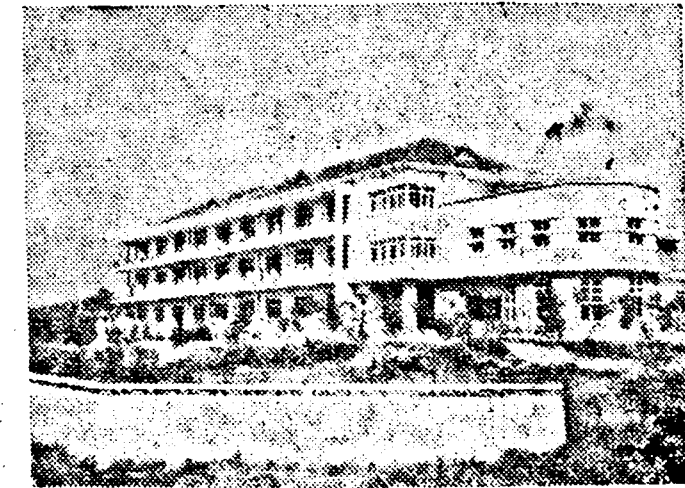
ket az asztalos-részlegen, másikat pedig a kőszárló műhelyben.

A „Május 1” asztalosipari termelőszövetkezet dolgozói vállalták, hogy jó munkával köszöntik a II. pártkongresszust és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 37. évfordulóját. Elhatározták, hogy október 25-én már november 7-ére fognak termelni, az üzemfenntartási osztály dolgozói pedig vállalták, hogy november 7-ig, az ujjonnan létesített fürdőt a munkások rendelkezésére bocsátják. A láda-készítő részlegen a napi norma 2 százalékos tulszárnyalására vállalkoztak, az ugyanezen részlegen dolgozó IMSz brigád pedig 5 százalékos túlteljesítést vállalt, a kárpitos műhely dolgozói terven felül 50 ágycetét elkészítését határozták el és vállalták, hogy még 3000 lej értékben különböző javítási munkát végeznek.

A szabad Kína boldog élete

A Kínai Népköztársaság dolgozóinak élet- és kultúrszínvonala hatalmas mértékben emelkedett a népköztársaság megalakulása óta. Az imperialisták és azok béréneinek igája alatt szinylődő kínai nép a múlt el volt zárva a kultúrelet minden lehetőségétől.

Ma üdülőhelyeken pihennek a kínai dolgozó nők és férfiak, a gyermekek pionírláborokban töltik nyári szabadságukat. Új, nagyszerű távlatok nyíltak meg a 600 millió hatalmas ázsiai nép előtt, amelynek gyors fejlődése bámulatba ejti a világ minden népét. A szovjet nép példáját követő kínai dolgozók tovább haladnak a boldogság, a függetlenség és szabadság napjéne útján.

A kínai textilmunkások részére 1952-ben Csingtasban (Santung vidék) pihenőházat építettek. Képünk az üdülőházat mutatja be.

A pekingi pionírok számára létesített pionírláborban sakkjátékkal szórakoznak a vakációzó gyermekek.

Üdvözljük a „Flacara Rosie”-t

Ma ünnepli testvérilapunk, a „Flacara Rosie”, a Román Munkáspárt aradtartományi bizottsága és az aradtartományi néptanács román nyelvű sajtóorgánuma megjelenésének 10. évfordulóját. A „Flacara Rosie” elődje, a „Patriotul”, olyan körülmények között indult el harcos útján, amikor a szovjet hadsereg diadalmas, felszabadító harcai nyomán, pártunk vezetésével, dolgozó népünk rátért évszázados álmainak megvalósítására.

Ezekben a nagyszerű harcokban a „Patriotul”, majd később a „Flacara Rosie”, pártunk Központi Vezetősége sajtóorgánumának, a „Scinteia”-nak ragyogó példáját tartotta szem előtt és ezáltal kiérdemelte az aradtartományi dolgozók széles rétegének szeretetét és bizalmát.

Napjainkban a „Flacara Rosie” fokozza erőfeszéseit, hogy eredményesen vegyen részt abban a harcban, amelyet pártunk a dolgozó nép élet- és kulturális színvonalának állandó emeléséért folytat.

Nem könnyű, de nagyszerű távlatokkal kecsegtető harc ez, amelyet a kommunista sajtónak az élenjáró munkamódszerek ismertetésével, a még megmutatkozó hibák és hiányosságok bátorhangu feltárással és leleplezésével kell megvívnia.

Tartományunkban, ahol eddig is jelentős eredményeket értünk el a mezőgazdaság szocialista átalakításában, nagy és megítéselt feladatokat kell a sajtónak teljesítenie a szovjet mezőgazdasági eredmények, a Szovjetunió kolhozparasztaí ragyogó életének ismertetése terén. A sajtónak mélyrehatóan és sokoldaluan kell foglalkoznia a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségének megszilárdításával, a város és a falu közötti árucseréforgalom kiszélesítésével.

Aradtartományban, a román nép mellett, nagyszámban élnek a nemzeti kisebbségekhez tartozó dolgozók. A kommunista sajtónak szemközmetően harcot kell folytatnia pártunknak, a marxi-lenini elvek alapján megvalósított nemzeti politikájával győzelmeért. Számos alkalommal igazolta a „Flacara Rosie” hogy értékes támogatásban részesíti tartományunk kulturális intézményeit. A román népi kultúra mellett a nemzeti kisebbségek kulturális megvalósításai is tág teret kapnak a „Flacara Rosie” hasábjain.

Testvérilapunk, pártunk II. kongresszusa előkészületeinek időpontjában tölti be fennállásának 10. esztendőjét, és az eddigienél is fontosabb feladatokat ró a „Flacara Rosie” munkaközösségére. Tökéletesebbé kell tenniük munkájukat, hogy a „Flacara Rosie” mindinkább megfeleljen a kommunista sajtóval szemben támasztott követelményeknek: a lap fokozottabbi mértékben töltse be a kollektív propagandista, agitátor és szervező szerepét. Ehhez szükséges, hogy a lap munkaközössége az eddigi eredmények fejlesztése mellett, teljes erővel harcoljon a lap munkájában még megmutatkozó hiányosságok kiküszöböléséért.

E nagyszerű cél eléréséhez a „Vörös Lobogó” szerkesztőségi munkaközössége forró testvéri szeretettel kíván sok sikert a „Flacara Rosie” lapnak. Alljon előttünk követendő példaként a kommunista sajtó eszményképének, a „Právdá”-nak dicsőéges harca, kövessék pártunk Központi Vezetősége sajtóorgánumának, a „Scinteia”-nak nyomdokait. Így teljesíthetik feladatukat a békéért, a demokráciáért, a szocializmusért vívott közös harcban.

Közművelődés ★ Irodalom ★ Művészet

Nagy István:

Réz Mihályék kőstőloja

Nagy István „Réz Mihályék kőstőloja” című, újabb átdolgozott regénye egyik legjobb ifjúsági regényünknek tekinthető. Erőteljes realizmussal ábrázolja a felszabadulás előtti Kolozsvár nyomorgó külteki gyermekeinek életét, emberre, munkássá érlelődésük folyamatát.

A játék forrasztja egybe a kis gyermeki közösséget. Azután a két társukra szakadó anyagi felelősség, amelyet közössen vállalnak, a pénzszerezés felé tereli őket. Hamarosan találkoznak azonban a kizsákmányolással; az életet megbontja egysejük, egyik társuk individualizmusa, vezérszere tőrekvése a haszonleséssel származó bűn esírát fejleszt ki a gyermekekben. A közösség nevelőereje azonban, melyet idősebb Réz Mihály, az öntudatos, élenjáró munkás mozgósít fia megmentésére, kihozza a legjobb tulajdonságokat a rossz útra tért kisfiúból, ami óriási hatással van társaira is. Naponta bővíti, fejlődik látókörük, meglátják gyermekszemükkel közvetlen kizsákmányolójukat is és igazalmas csatában leszámolnak a két kizsákmányolóval. A drámai eseményekben bővelkedő nyár pedig megérleli a gyermekekben az igazi termelőmunka vágyát. Így érnek el a felszabaduláshoz és indulnak az új világ építésének útjára.

Tölgyesi László:

Pöttöm Palkó

Verses meséjében a költő természetesen módon, mesterségtől nélkül fejezi ki a haladó gondolatot: az elnyomottak diadalra vezető osztályharcát a gyermekese gondolatmenetével és hangjával. A Pocokos óriás, az ismert mesefigura az elnyomott osztályok képviselője, a kert, a természet kincsét elzárja a kizsákmányoltak elől. A meséből ugyancsak ismert Pöttöm Palkó a kicsinyeket bátorító, szervező, a zsarnok őrás ellen lázító forradalmi szellemmel mutatja ki közmondásos talpraesettséget és felveszi a harcot az óriással, akit a falu kovácsának segítségével elpusztítanak. A kovács a szabadságharc élenjáró bajnoka, az ipari munkásság élenjáró forradalmi szerepét jelképezi. Egy szóval a szerzőnek sikerült az ismert, mesefigurákkal felépített történetet osztályharcos tartalommal feltölteni.

A gyermekeknek kedvessé és igazán élvezetessé a sok természetből vett motívumok, színes táj- és természetleírások teszik.

Szenvedélyes harcos és író

Ezelőtt 50 évvel, 1904 szeptember 29-én született Nyikolaj Alekszejevics Osztrovszkij, a neves szovjet író. Életét páratlanul gazdag élettapasztalatai, mely élményei tették társadalmi jelentőségűvé. Osztrovszkij élete tipikus képe a szovjet ember, a szovjet író életének, a szovjet ember legszebb vonásait tükröztetnek benne.

Osztrovszkij tizennégy éves korától fogva vett részt a fehérek ellen folytatott ukrán harokban, felderítő szolgálatot teljesít, lövész hord a vörös katonáknak. 1919 májusától a Komszomol egyik legelső tagja. Ukrajnában, 1924-ben pedig belép a pártba.

Súlyos sebesülése miatt 1920-ban kórházba kerül. Amikor felgyógyul, már a munka frontján harcol, minden erejét beleadja az ország talpraállításaért folytatott küzdelembe. De 1925-ben ebből a harcból is súlyos betegség szelítte el. Fokozódó kórelhíttelenül rátor az izületmérévés, amely megfosztja a mozgás minden lehetőségétől, s emellett teljesen elvesztí szemvilágát. Már 1928-ban ezt írja egy barátjának: „Még egy könnyörtelen csapás sújtott le rám. A jobbszemem teljesen megvakult... a balszemem látóképessége öt százalékos.”

De a kommunista Nyikolaj Osztrovszkij lelket nem törtek meg kintző fájdalomai, sem az az állapot, amely látszólag menthetlenül elszóthította az élet lüktetését.

„Már három éve harcolok az életért — írja egyik levelében. — Ha bensőmben nem gyökereznek oly mélyen a törvény: harcolni az utolsó lehetőségig — már régen főbe löttem volna magamat... Csakhogy mi, az olyan emberek, mint én, akik oly esztelenül szeretik az életet, ezt a harcot, ezt a munkát, az új, más, jobb világért és akiknek kinyílt a szemük és meglátták az életet a maga teljességében, nem távozhattunk, míg akár csak egy óránk is van hátra.”

Nyikolaj Osztrovszkij azért tudott így harcolni az életért, mert bátor-

sága élte. Utolsó leheletéig szenvedélyesen törekedett arra, hogy népet, hazáját szolgálja. Élete egyetlen pillanatát sem tudta úgy elképzelni, hogy ne használjon vele a közös ügynek. Az életért küzdve, azért a jogért küzdött, hogy mindvégig szolgálhassa népet, hazáját, a pártot.

„Az a legnagyobb kincsünk, ha harcolunk, s nem kullogunk hátul!” — mondta abban a beszédében, amelyet Szocsi-i szobájából közvetített a rádió. Maga Osztrovszkij nagyszerűen megvilágította, miből meríti állhatatosságát az ember, „aki életét belekapcsolta a közösség életébe”. Ezt írta erről: „Az egoista pusztul el leghamarabb. Ő csak magában s magáért él. S ha egyszer megsértült az „én”-je, nincs miért élnie. Az egoizmus, a kárhosszúság éjszakája áll előtte. De amikor az ember nem magáért él, amikor feloldódik a közösségben, akkor nehéz megölni — hiszen meg kell ölni mindent, ami őt körülveszi, az egész országot, az egész életet.”

Osztrovszkij kitartóan küzdött azért, hogy betegsége ellenére is szolgálhassa a pártot és a népet. Így jutott arra a gondolatra, hogy írjon le, elmondja azt, amit átélt és át-gondolt, hogy élettapasztalataival segítsen nyújtson a szovjet emberek neveléséhez.

Irni kezdett, s közben roppant nehézségeket kellett leküzdenie. Nem látta írását, nem olvashatta el, amit írt. Csak rendkívüli emlékező tehetsége segített rajta. Kezdetben maga próbált írni — vastag kéregpapírmappa segítségével, amelyen kivágások voltak sorvezetőnek. Ebbe helyezte bele a papírvetket. Később azonban erről is le kellett mondania, át kellett térnie a tolibamondásra. Mindezek ellenére az „Így edződött az acél” című regényének megjelenése azt jelentette, hogy Osztrovszkij minden megpróbáltatáson győzedelmeskedett. Újabb harcosként lépett az életbe. Ezt írta ekkor: „Szélesre tárult előttem az élet kapuja. Szenve-

délyes vágyam, hogy aktív részese legyek a harcnak — teljesedett... Csordultig telt most az életem. Előre, munkára, újabb fejlődés és eredmények felé! Keményen szorították meg kezem, elvtársak! Győztem a ti győzelmetek! Halljátok, mily hevesen dobog a szívem!”

Nyikolaj Osztrovszkij „Így edződött az acél” című regényében a belső átélés hatalmas erejével vetette fel az új ember problémáját. Megtörtént tényekre építette regényét: saját életét szolgáltatta az anyagot. Élete viszont annyira eseménydús volt, annyira átragyogott rajta ennek a rendkívüli embernek belső szépsége, hogy ez az élet maga is korunknak művészi remeke volt.

Az „Így edződött az acél” életének sajátos története, amelyet művészi színezett és formált meg. Helytelen volna a regényt egyszerűen Osztrovszkij életrajzának tekinteni. Ő maga is óvta ettől egyik másik olvasóját. Osztrovszkij regényének életrajzi adatai egyáltalán nem szállítják le a mű értékét, mert a nagy író élete sok tekintetben nagyon közel állott az utópiszt szovjet ember életéhez, mert saját életébe és jellemébe az új ember jellegzetes vonásait gyűlemeltette fel.

A pártosságot, amely rendkívül élesen nyilvánult meg Osztrovszkij életében és műveiben, egész élete táplálta benne. Eppen ezért aratott rendkívüli művészi sikert mindjárt első regényével.

Nyikolaj Osztrovszkij írói tevékenységének nagy jelentősége volt az egész szovjet irodalom későbbi fejlődésére. Ő, aki teljes mélységében fel fogta Lenin tanítását a pártosságról, s Maxim Gorkijál járta ki a művészet iskoláját, megmutatta, hogyan kell megvalósítani a szocialista realizmus elveit, az új történelmi feltételek között. Osztrovszkij művészete példát mutat abban, hogyan viszonyuljon a pártos író az ábrázolt valósághoz, hogyan érte meg egész mélységében a szovjet ember legfőbb jellemvonásait.

Kása János:

MEGBIZATÁS

Partikongresszusi küldötteinkhez

Acél a párt — a legnemesebb acél, is drágább számunkra talán csak a cél, amelyért életünkkel szállunk sikra. Titeket küldünk: edzettek acélunk, s ha jövő-kovára sujt — a célunk — hadd hulljon sürbben a bőség-szikra!

Órfi Gyula:

MUNKÁS ÖNTUDAT

Legfőbb hatalom a munkás öntudat. Csodát művel s folyvást új csodákat kutat. Hol tegnap még hegy volt, ott ma hajók járnak. Hol semmi sem termett, most géppel kapálnak. Dusan termővé tesz kopár országokat: Csodákai művel a munkás öntudat.

Öröm már a munkánk, nehezét gép végzi. Leromboltunk mindent, ami korhadt, régi. Nem szedi le here verejtékünk hasznát. Az kapja, ki termel, buzája kalászat. Tudósok, művészek járnak már az utad. Melyen bőven terem a munkás öntudat.

Lehetsz tudós, művész, minden kapu tárva. Mely a szegény előtt lakatra volt zárva. Munkahelyed tágas, szellőztetett, tiszta. Munkádat becsülik, bérred más nem issza. Bölcsőde, napközi osztja gondodat, Gondot visel rád a munkás öntudat.

Az üdülőhely, a sporttelep s a színház. Erted van itt minden s Tied amit kívánsz. Orvosok védik a munkás egészséget. A tudás, a munka védi itt a békét. Híába harcoltál? Nem, Magad is látod: Legfőbb hatalom a munkás öntudat.

Élted célja — s érte, ha kell véred ontod — Nagyvilágnak építs békés közös otthont. Ha majd a népek mind követik példádát. Új csodákat művel a munkás öntudat.

A Kínai Népköztársaság filmünnepsége

A nagy kínai nép a felszabadulása óta eltelt öt év alatt filmművészete fejlesztése terén is igen szép eredményeket ért el. A szovjet filmművészet mestereinek tanítását és példáját követve, a szovjet rendezők, színészek és operatőrök irányításával, olyan filmeket készítettek, amelyek az új Kína dolgozóinak életéről adnak hű képet. A nézők nagy tömege számára lehetőség nyílt, hogy filmek révén is megismerhessék Kína dolgozóinak a gyarmatosító imperialisták ellen vi-

vott harcait, az új, szabad világ megteremtéséért folytatott küzdelmét. A Kínai Népköztársaság kikiáltásának ötödik évfordulója alkalmából hazánkban is megrendezik a Kínai Népköztársaság filmünnepségét. A nagy ünnep alkalmával városunk „Dózsa György” mozgóképszínházában a következő filmek szeptember 26 és 30 között kerülnek vetítésre: Titkos írásjel (26-án), Lángban a sívtag (27-én), Az acélkatona (28-án), Bőséges termés (29-én) és A 6-os számú kapu (30-án).

Kulturális hírek

A moszkvai Maxim Gorkij Irodalmi Intézetben 36 hallgató nyújtotta be ezévből diploma-dolgozatát. Új vonása az intézet életének a népi demokráciából jött hallgatók nagy száma; ebben az évben tizenegy nyelven nyújtottak be dolgozatokat (verseket, regényeket, drámai műveket, kritikai tanulmányokat).

Szofíliaiban nemrég nyílt meg Bulgária első országos építészeti kiállítása. A bolgár építészeti számos régi és modern alkotása szerepel a kiállításon.

Mienk a föld a címe Kale Jakova, a fiatal albán drámaíró legjobb színművének. Az albániai földformát megelevenítő darabot a közelmúltban

mutatták be — igen nagy sikerrel — a tiranai Népszínházban.

Német nyelven is megjelenik E. J. Hebeanu Balcescu című elbeszélő költeménye. A fordítás Fr. Joh. Bulhardt munkája.

A népi forradalom győzelme óta hatalmasan fejlődött a kínai rádiótechnika. Míg a régi Kínában egyetlen rádióadó volt, ma a népköztársaság területén több mint 60 állomás működik. A központi népi kormány külön határozatot hozott az ország fokozatos rádiósításáról.

Bulgária felszabadulásának 10. évfordulója alkalmából bolgár könyvkiállítás nyílt meg fővárosukban. A

megnyitáson Lucia Demetrius állami díjas író beszélt a kultura fejlődéséről a Bolgár Népköztársasághoz.

A budapesti Szépirodalmi Könyvkiadó negyedik negyedévi tervében közel 50 új könyv szerepel. Mai magyar írók alkotásain kívül kiadják Bálint György publicisztikai írásait, Gábor Andor, Bródy Sándor és Papp Károly novelláit, Radnóti verseskötetét és Madách Imre Az ember tragédiája című művét. Ezenkívül folytatják a Jókai-sorozatokat. A kiadásra kerülő külföldi alkotások közt Pablo Neruda, Li Csi, Rostand, Dreiser, Maupassant és George Sand művei szerepelnek.

I. P. Pavlov, a nagy orosz tudós

hogy az agy a gondolkodás szerve és felfedte az agyműködés — mint a legmagasabbrendű idegműködés — törvényszerűségeit.

Pavlov materialista alapon magyarázta meg az állati és emberi szervezeten egy legfontosabb és legáltalánosabb jelenséget — amit ő fűszerezett fel — a feltételes reflexet. Az élőlény a környezet hatásaihoz, a lét-feltételekhez, a reflex révén alkalmazkodik. Míg az állat csak passzívan alkalmazkodik környezetéhez, addig az emberrel ez az alkalmazkodás aktív válik, vagyis az ember visszahat a környezetre, sőt meg is változtathatja azt. Minden élő szervezet csak úgy maradhat meg, ha belső viszonyainak a külső környezettel való egyensúlyát meg tudja tartani. Az alkalmazkodás egyenlő ennek az egyensulynak a megtartásával. A reflexek pedig az egyensúly megtartásának az eszközei. Minél magasabbrendű az élőlény, annál bonyolultabb a környezethez való alkalmazkodása is, amit csupán az abszolút reflex nem tud biztosítani. A magasabbrendű állatoknál és az embernél már megtaláljuk a feltételes reflexet, mint a környezethez való bonyolult alkalmazkodás szükségességét. Míg az abszolút reflexek örökletesek, addig a feltételes reflexek az egyéni élet folyamán alakulnak ki. Ennek a létezését fedezte fel Pavlov és követelése nyomán kialakulásának folyamata számos kísérletben. Bebizonyította, hogy a feltételes kapcsolatok nem a szervezet szeszélyéből jönnek létre és nem is valami természetfeletti erő önkényéből, hanem az

szóló tanítása új korszakot nyitott a fiziológia történetében. Reflex-elméletén keresztül eljutott a fejlődés problémájához. Alapvetően továbbfejlesztette és elmélyítette a fejlődés darvini elméletét. Ő volt az első természettudós, aki úgy fogta fel az idegrendszert, mint az élet magasrendűen fejlett tükröző szervét. Ő volt az első, aki történelmi és tudományos szemlélet alapján ítélte meg a magasabbrendű idegműködések természetét és fejlődéstörténeti formáinak jellegét. A pavlovi reflex-elmélet tehát olyan természettudományos elmélet, amely a marx-lenini tükröződési elméletet támasztja alá.

Pavlov kimutatta a burzsoá pszichológia áltudományosságát és ugyanakkor a valóban tudományos lélektan szilárd alapjait rakta le. Ki vezette a pszichológiát a zsákutcából és megmutatta, hogy melyik az az út, amelyen tovább fejlődhetik.

Pavlov tudományos munkásságának legfőbb forrása az a szenvedélyes vágy volt, hogy az egészséges emberek egészségének a megőrzését és a betegek gyógyítását szolgálja. Minden erejét arra fordította, hogy ezt a nemes célt megvalósítsa. Életének és tevékenységének utolsó 12-13 esztendejét a felfedezések valóságos áradata jellemzi. Állandóan új és új problémákat vetett fel és sürgős megoldásokat követelt. A szovjet fiziológusokat olyan vívmányok elértésére irányította, amelyekre az emberek szükségük van.

Születésének 105-ik évfordulója a szovjet tudomány és a világ haladó értelmiségének egyik legnagyobb ünnepe. Ma a Szovjetunió Kommunista Pártja hatalmas segítséget nyújt a

szovjet tudósoknak és az élenjáró szovjet kultúrának. A szovjet nép legértékesebb tudományos kincsei közé tartozik a nagy orosz tudósok, ujtónak és hazáinak — Pavlovnak a hagyatéka. A Szovjetunióban a fiziológiai tudomány nagy eredményeket ért el. K. M. Bítov akadémikus iskolája továbbfejlesztte a pavlovi örökséget, az agykéreg uralkodó szerepéről az egész szervezet felett, ami nagy jelentőséggel bír a klinikai orvostudomány számára. Értékesek azok a kutatások, amelyeket I. N. Zsuralev folytat az étvágy és szomjúság kérdésével kapcsolatban. Sikeresen fejlesztett tovább Pavlovnak azokat a kutatásokat, amelyeket I. N. Zsuralev folytat az étvágy és szomjúság kérdésével kapcsolatban. Sikeresen fejlesztett tovább Pavlovnak azokat a kutatásokat, amelyeket I. N. Zsuralev folytat az étvágy és szomjúság kérdésével kapcsolatban. Sikeresen fejlesztett tovább Pavlovnak azokat a kutatásokat, amelyeket I. N. Zsuralev folytat az étvágy és szomjúság kérdésével kapcsolatban.

Hazánkban a Tudományos Akadémia 1952-ben foglalkozott a pavlovi örökség átvételével. Ennek eredményeképpen orvosaink alaposan tanulmányozták a pavlovi elveket az egész szervezetre és különösen az idegrendszerre vonatkozóan, amelyeket az orvostudományban sikerrel alkalmaznak.

Az élenjáró szovjet tudomány legfőbb törvénye: kapcsolat a gyakorlattal. Célja a nép, a haladás szolgálata. Sztálin azt tanítja, hogy a tudomány adatait a gyakorlat, a tapasztalat próbaköven méri, hogy az igaz tudomány az, amely nem határolja el magát a néptől, hanem kész szolgálni a népet. Ha a tudomány kapcsolatban van a természettel, akkor a haladás egyik legfontosabb tényezőjévé válik. Így állítja a szovjet állam a tudományt a dolgozó nép szolgálatába, megteremtve az elmélet és a gyakorlat szoros kapcsolatát.

Pálfi Ildyó

Ivan Petrovics Pavlov — ez a három szó világszerte egy szép, változatos és teljes egészében a tudományra szentelt élet szimbólumává vált. Mint gyűjtőponthoz egyesült benne a nagy emberi egyéniségnek mindaz a jellegzetes vonása, amelyet minden új saját eszményeként állíthat maga elé. Sztálin „nagy kutatónak és nagy tudósnak” nevezte Pavlovot és nevét az orosz nemzet legnemesebb és legkiválóbb képviselői közé sorolta.

Pavlov hazafi volt, minden erejét a hazáért szolgáltatta. Szüntelenül azon fáradozott, hogy — mint mondta — lerója adósságát hazájával szemben. Mindig arra törekedett, hogy a tudomány a népet szolgálja és kapcsolatba maradjon az élettel, a gyakorlattal. A hazáért munkálkodni — ebben látta Pavlov hivatását, boldogságát, életének értelmét. Szíve mélyéből gyűlölte a hazá ellenségeit, nagyra becsülte a szovjet nép hazafiságát, megvetette a hajbókást és azokat, akik lebecsülték az orosz tudomány és kultura nagy teljesítményeit.

1849 szeptember 24-én született Rjazán városában. Miután elvégezte a középiskolát, a pétervári egyetem fizikai-matematikai fakultás természetudományi osztályának lett a hallgatója. Később 1875-ben az orvosi sebészeti akadémián hallgatott három félévét. Majd Botkin tanár klinikájának laboratóriumába került, ahol — amint életrajzában mondja — egyre jobban begyakorolta magát a fiziológiai gondolkodásmódban és a laboratóriumi technikában. Negyvenéves korában tanári tanszéket és két laboratóriumot kapott, ahol megfelelő anyagi eszközökhöz és teljes cselekvési szabadsághoz jutott.

1885-ben az orvostudományok doktorává avatják és ettől kezdve pályája rohamosan fejlődik. Csakhamar magára vonja az egész világ tudományos körének figyelmét.

Pavlov tudományos tevékenységét három probléma köré lehet sorolni: a vérkeringés, emésztés és az idegrendszer működésének kutatása.

Tudományos adatai alapján megdönti az akkori fiziológiában uralkodó vitalista felfogást, amely szerint a táplálkozás útján a szervezetbe kerülő tápláléknak élő anyagga való válása, valamilyen megfoghatatlan életerő csodálatos hatásának az eredménye. Nagy felfedezéseket tett a gyomor, a bélfalak és általában az egész emésztőcsatorna nedvíkválasztásával kapcsolatban. Feltárta az emésztőszervek és a központi idegrendszer, az agyműködés szoros összefüggéseit. 1903-tól kezdve Pavlov még nagyobb feladatot tűz maga elé. A központi idegrendszer és különösen az agy életánál kezd felfedezni. Ebben az időben elkezdett harcolni a materializmus és idealizmus között egy alapvető kérdés körül: milyen kapcsolat van az állat és az ember magasabbrendű idegműködése között és hogyan kell e működések vizsgálatához hozzájárulni. Az állatok és az ember magasabbrendű idegműködéséről szóló objektív természettudományos tanításával Pavlov hatalmas csapást mért a metafizikára és az idealizmusra. A tudomány fényugrárt vetítette az ugynevezett lelki működések kérdéseire, amelyeket ősidők óta megismerhetetlennek tartottak és a vallási képzetek félhomályával takartak. Pavlov forradalmat hajtott végre az agyról szóló tudomány terén. Természettudományos uton bizonyította be,

Elénk szocialista verseny a CFR fűtőházban

Gyáraink és üzemünk dolgozói újult lelkesedéssel és lendülettel fejezték a szocialista versenyt, hogy minél szebb eredményekkel köszöntse a Román Munkáspárt II. kongresszusát és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 37. évfordulóját.

A CFR fűtőházban is fokozódott a szocialista verseny lendülete augusztus 23. után. A dolgozók, az üzem vezetősége és az üzemi bizottság, a pártalapszervezet irányításával, levonták a tanulságokat a múlt havi verseny tapasztalatából, annak eredményeiből és hiányosságaiból. Nemcsak azt látták, hogy a lelkiismeretes, jó munka eredményre vezet, hanem azt is, hogy a verseny terén olykor megnyilvánuló bürokrácia és formalizmus fékezi a szocialista verseny lendületét.

A közelmúltban a fűtőház dolgozói nagygyűlést tartottak, amelyen megvitaták, milyen lehetőségek vannak arra, hogy a szocialista versenyt magasabb színvonalra emeljék. Az elemzés nyomán a dolgozók elhatározták, hogy a szocialista versenyük példájára munkavállalásokat tesznek. Így tervbevételek, hogy meghosszabbítsák a mozdonyok két javítás közötti használati időszakát, az olaj és fűtőanyag használata terén 35, illetve 10 százalékos megtakarítást eszközöljenek, a mozdonyjavítások idejét az első félévhez viszonyítva 7 százalékkal csökkentik. A munkások szakmai színvonalának emelése érdekében a fűtőház dolgozói elhatározták, hogy tapasztalatcserét szerveznek a mozdonyvezetők és a javítási munkásokat végző dolgozók között.

A szocialista versenyek egyik fő célkitűzése a jelenlegi időszakban az önköltségi ár csökkentése. Az elmúlt hónapban a fűtőházban működő 60 takarékosági brigád közel 1000 tonna fűtőanyagot takarított meg. A takarékosági mozgalom napról-napra erőteljesebbé válik. Gavra Ioan és Blaj Sava mozdonyvezetők, a szocialista verseny élenjárói, a II. párt-

kongresszus tiszteletére az Arad-Tövis-Arad útvonalon egy szerelvényt és a hűtőfolyadékot megakartott fűtőanyag felhasználásával vontattak. A dolgozók becsületbeli kötelességüknek tartják, hogy ebben a mozgalomban minél szebb eredményeket érjenek el. A takarékoság iránti érdeklődésre jellemző, hogy nyomkövetők nemcsak a saját, hanem munkársaik sikereit is. Ellenőrzik a nyilvántartást, hogy nincs-e tévedés valahol.

Nagymértékben elősegítik a szocialista versenyek sikerét az előrehaladott munkamódszerek alkalmazása. Sánta Ferenc és Bercea Gheorghe mozdonyvezetők, valamint Hancu Traila és Tornea Dumitru fűtők, a szocialista verseny élenjárói, Luyin és Papavin-féle szovjet módszerek alkalmazásával 40 százalékkal meghosszabbították a két javítás közötti beutott távot. Ezt az eredményt a mozdony helyes karbantartásával és munkájuk jó megszervezésével érték el.

A szocialista versenyből kivesszük a fiatalok is. Corpas Petru IMSZ-tag mozdonyvezető, a szocialista verseny élenjárója, a kongresszus tiszteletére vállalta, hogy példásan végzi el mozdonya karbantartását, meghosszabbítja a két javítás közötti megtett távot és ugyanakkor fűtőanyagmegtakarítást eszközöl. Corpas Petru vállalatának már az eddigiek során is igen szépen eleget tett.

Az elmunkások igyekeznek tapasztalataikat átadni és a gyengébben dolgozókat is jobb munkasikerek elérésére segíteni. Így például Gavra Ioan élenjáró mozdonyvezető előadásokat tart a személyzeti iskolában munkamódszeréről. A fűtőház dolgozóinak alkalmuk van tanulni egymás eredményeiből és okulni egymás hibáiban.

A szocialista verseny jó menetét elősegítette a fűtőház vezetősége, a pártalapszervezet és a szakszervezeti bizottság. Az eredmények hűen tükrö-

zik vissza a helyes szervező és irányító munkát. Az üzemvezetőség biztosította a szocialista verseny zavartalan és eredményes kifejlődéséhez szükséges feltételeket. Így a pártkongresszus tiszteletére tett munkavállalásban többek között az is szerepel, hogy október folyamán mozdonymosás céljaira csatornát építenek, valamint fűtőberendezést szerelnek fel a mozdonyhangárban. Nyilvánvaló, hogy a munkafolyamat megjavítása a versenyek színvonalának emelkedését eredményezi majd.

A pártalapszervezet állandó irányító munkája a versenyek sikerének egyik fő biztosítója. Sánta Ferenc elvtárs, az alapszervezet bürojának tagja, állandóan foglalkozott ezzel a kérdéssel. Ugyancsak jó munkát végzett a fűtőház szakszervezeti bizottsága is, amely kézbe tartotta a versenyek ügyét, jó felvilágosító és szervezői munkát végzett. Pop Eugen, a szakszervezeti bizottság titkára, a termelési érdekeketlen ismertette a szocialista verseny jelentőségét. A fűtőház szakszervezeti bizottsága a szakszervezeti csoportok útján állandó kapcsolatot tartott fenn a dolgozókkal s így cselekvően irányíthatja a versenyt. A szakszervezeti munka eredményességét bizonyítja az is, hogy a dolgozók a saját ügyüknek tartják a versenyt, igyekeznek megjavítani menetét. Dobro Emil és Neagu Ioan mozdonyvezetők, a szocialista verseny élenjárói felvilágosító munkát végeztek munkatársaikkal, és saját tapasztalataikat, eredményeiket keresztül népszerűsítették az előrehaladott munkamódszereket, a szovjet vasutasok tapasztalatait.

Az aradi CFR fűtőház dolgozói, a grivici vasutasok hagyományához híven lelkesedve dolgoznak, hogy mind szebb és kiemelkedőbb eredményekkel köszönthessék pártunk II. kongresszusát és az októberi forradalom 37. évfordulóját.

Toldi Mihály

A munkásosztály és a dolgozó parasztság közötti szövetség szellemében

Az RMP Központi Vezetősége 1953 augusztusában megtartott bővített plenáris ülésének határozata iránnyal mutat azoknak a lehetőségeknek feltárására, amelyek a nehézipari üzemek rendelkezésére állnak a mezőgazdaság fejlesztése terén. Rövid idővel a határozat megjelenése után a gyárban megkezdődött a különböző mezőgazdasági gépekhez szükséges alkatrészek, valamint a GTA-k és állami gazdaságok számára szükséges cserealkatrészek gyártása.

A „I. Ranghej” gyár munkaközössége elvállalta a nagyszemtmiklósi állami gazdaság védelmét és ezenkívül segítséget nyújt tartományi különböző állami és kollektív gazdaságának, gép- és traktorállomásának is az alkatrészek megjavításában, új cserealkatrészek elkészítésében.

A gyár segítsége azonban nem merül ki a cserealkatrészek készítésében. Közismert, hogy egyes mező-

gazdasági egységekben hiányzanak a szakkaderek, akik képesek a mezőgazdasági gépeket karbantartani, valamint javításukat elvégezni. Ezért szakmunkásokból álló csoportot küldtek a védelem alatt álló nagyszemtmiklósi állami gazdaságba, melynek tagjai már a gyárban bebizonyították munka iránti szeretetüket.

Az aradi gépjárató központ számára több ezer darab porlasztó, szabályozó szelep, valamint különböző csavar készült gyárunkban. A simándi állami gazdaság részére lökőnt traktoralkatrészeket gyártottunk: fedők traktorok részére, tengelyek, kapcsolók (kuplungok), fogaskerekek, stb. A gyár védelmének alatt álló nagyszemtmiklósi állami gazdaság számára is több értékes cserealkatrészt készítettek a munkások. A traktorapcsolók kívül dugattyúkat, különböző súllyeszettfejtű csavarokat és más alkatrészeket.

Az alkatrészeket leginkább az Ifjak gyártották. Jó munkát végeztek az IMSZ brigádok és IMSZ örhelyek és számos Ifjú dolgozó, mint Gáll Ferenc szerelő, Jung József asztalos, Negritu Ioan, valamint Motolka Péter egyéni eredményükkel tüntek ki.

A gyár munkaközössége, a II. pártkongresszus irányelv-tervezetének általánosan elfogadott felismerése a mezőgazdaság fejlesztéséből rejlő három feladatot. Ennek szellemében hangzottak el a II. pártkongresszus és november 7. tiszteletére tett munkavállalások, amelyek között az is szerepel, hogy a „I. Ranghej” gyár dolgozói további támogatásban részesüljenek a védelem alatt álló nagyszemtmiklósi állami gazdaságot, több kollektív gazdaságot, valamint gép- és traktorállomást. A gyár dolgozói azt is vállalták, hogy a miniszterium által megrendelt alkatrészek mennyiségét 21 százalékkal tudhadják meg.

Manea Ioan,

a „I. Ranghej” gyár fűtőszécsere.

A szovjet technika legújabb vívmányai

Irt: V. KUZNYECOV
professzor

készítéséhez. A hő- és vízierőművek mellett megkezdik működésüket az atomerőművek is. A szovjet tudósok és mérnökök jelenleg atomenergiával működő 50–100 ezer kilowatt kapacitású ipari villamosművek felépítésén dolgoznak. Emellett említhető, hogy a 100 ezer kilowattos atomerőmű egy nap alatt körülbelül 200–250 gramm urániumot fogyaszt.

A természetben található atomenergia gyakorlatilag felmeríthetetlen. Egy kilónyi bármilyen anyag 2,7 millió tonna szén vegyienergiájával, vagy 25 milliárd kilowatt-óra villamos energiával egyenlő atomenergia tartalmát rejt magában. Ez két és félszerese felülmúlja azt az energia mennyiséget, amit a világ legnagyobb vízierőműve, a kuzbisevi vízierőmű ad majd.

Elég megemlíteni, hogy egy 14 köbcentiméteres uránium darab ugyanannyi energiát adhat, mint egy millió köbcentiméter gáz, 800 köbcentiméter szén, vagy 470 köbcentiméter szén. Az atomerőművek füst és hamu nélkül, tehát hűtőfűtők nélkül dolgoznak. Az atommag felbontása levegő adagolása nélkül megy végbe.

A szovjet gépgyártóipar említésre méltó sikereit ért el az új építkezési gépek elkészítésében. Közismert a nagy építkezéseken használt „ES-14/65” lépkedő ekskavátor. Emelkariának hossza 65 méter s ez lehetővé teszi, hogy a földet mélyen nagy távolságra átdobja. Minden egyes ilyen ekskavátor 7–10 ezer kubikos munkáját helyettesíti. Az ekskavátorok 48 motor működik, összkapacitásuk 7000 kilowatt, 24 óra alatt 12.000–15.000 köbcentiméter földet mozdit el a helyéről.

A pártélet hírei

Megvitaták a II. pártkongresszus dokumentumait

Az elmúlt napokban Győr köz- és a hegyaljai villamos és a kuvini kollektív gazdaság pártalapszervezete közösen vitatta meg az RMP módosított szervezeti szabályzat tervezetét. A pártalapszervezeti titkárok alaposan előkészítették a gyűlést. Minden pártagnak átadták a szervezeti szabályzat tervezetéről szóló brosúrát. A kommunista párt a szervezeti szabályzat-tervezetet és így lehetőségek nyíltak arra, hogy élénken részt vegyenek a vitákban.

A párttagok a bírálat és önbírálat szellemében vitálták meg a szervezeti szabályzat-tervezetet. Rámutattak arra, hogy a tevékenykedő alapszervezet, mik a hiányosságok, amelyeket a legsürgősebben ki kell küszöbölni. Lőrincz Erzsébet elvtárs arról beszélt, hogy az alapszervezet több esetben gyengén dolgozott. Főleg az IMSZ-szervezet irányítása terén mutatkozik hiányosság. A jövőben az alapszervezetnek sokkal nagyobb figyelmet kell fordítania az IMSZ-szervezet irányítására, a fiatalok nevelésére.

A hozzászólások során a párttagok kifejezésre juttatták azt, hogy egyetértenek a szervezeti szabályzat-tervezettel. Hangsúlyozták, hogy a jövőben a párttagoknak nagyobb odaadással kell harcolniuk a párttáborzatok teljesítéséért.

Az említett alapszervezetekben ismertették a II. pártkongresszus irányelv-tervezetét is. Az ismertetés után kérdések és hozzászólások következtek. Bradiu Vasile rámutatott arra, hogy az irányelv-tervezet fordulatot jelent mezőgazdaságunk fejlődésében.

Pártunk és kormányunk konkrét utmutatást és segítséget nyújt a dolgozó parasztságnak. A mezőgazdasági szocialista egységeinek és egyéniileg gazdálkodó dolgozó parasztnak nyújtott meg nagyobb hi-telek, a GTA-knak és a szövetkezeteknek mezőgazdasági gépekkel és származékokkal történő ellátása — mondta Bradiu Vasile elvtárs — hozzájárul a mezőgazdasági munkák megkönnyítéséhez, a terméshozam növeléséhez, a dolgozók életszínvonalának emeléséhez.

Bosneac Nicolae elvtárs hozzáfűzte, hogy a mezőgazdasági termelés növelésének alapfeltétele a dolgozó parasztnak politikai és szakmai tudásának állandó emelése. A jövőben a közszeg értelmiségi dolgozói számára is szervezzenek agrotechnikai köröket, hogy ezáltal konkrétan járuljanak hozzá a tudományos mezőgazdálkodáshoz.

Sebestyén József győri igazgató rámutatott arra, hogy a népi nem nyújtott kellő segítséget az iskola kísérleti telepének tevékenységéhez, a kerítés hiánya miatt az állatok több esetben elpusztították a tanítók és gyermekek közös munkájának eredményét. Sebestyén elvtárs javasolta, hogy a tél folyamán megtartsanak agrotechnikai körökön foglalkozzanak a helyi problémákkal is, például a szőlő és a gyümölcsstermesztés fellendítésével. Lelészén Györgyön falkolát, amely lássa el a környék gazdálkodóit kajszibarack, cseresznye, szilva, stb. gyümölcsökkel.

Sebestyén József,
levelező.

Román küldöttség utazott a moszkvai össz-szövetségi mezőgazdasági kiállításra

A napokban küldöttség utazott a Szovjetunióba, hogy meglátogassa a moszkvai össz-szövetségi mezőgazdasági kiállítást.

A küldöttségben a következő elvtársak vesznek részt: Stefan Nicolae, a földművelésügyi és erdészeti miniszterhelyettese; Vasile Malinschi és Bucur Schiopu, az Állami Tervbizott-

ság alelnöke, dr. Gr. Orbejan professzor, a Mezőgazdasági Kutatóintézet tudományos igazgatója, az agrotechnikai és zootechnikai kutatóintézetek több kutatója, állami gazdaságok, gép- és traktorállomások munkásai és technikusai, kollektivisták, társult parasztnak és egyéniileg dolgozó parasztnak. (Agerpres)

Ünnepi gyűlés a Román Népköztársaság Akadémiáján

A Román Népköztársaság Akadémiájának dísztermében szertartás alatt ünnepi gyűlést tartottak A. P. Csehov, a nagy orosz író halálának 50. évfordulója alkalmából.

A gyűlésen részt vett dr. C. I. Parhon professzor, akadémikus, a Román Népköztársaság Akadémiájának díszelnöke, Traian Savulescu profes-

sor, akadémikus, a Román Népköztársaság Akadémiájának elnöke, Mihail Sadoveanu akadémikus, a Román Népköztársaság Irószövetségének elnöke, a Román Népköztársaság Akadémiájának számos tagja, levelező tagja és tudományos munkatársa, írók, stb. (Agerpres)

Közlemények

A nyugdíjasok vasárnapra tervezett megbeszélését hétfőn, szeptember 27-én tartják meg délután 4 órakor.

Az aradi népbizottsági küldöttek számára hétfőn délután 4 órakor a városi népiplánus nagytérben plenáris ülést tartanak.

Levelék a szerkesztőséghez

A közúti közlekedés megjavításáért

Ujra panaszt kell emelnünk a közúti közlekedés ellen. Nehéz lenne megszámolni, hogy már hányadszort történik ez, az eredmény azonban mégis egyenlő a semmivel. Ugyanígy, panaszunk süket fülekre talált, vagy talán úgy gondolják, bírálatunk nem helyén való?

Ha az utóbbi megállapításra jutottak volna, ismét egy bírálatot ígérünk a tényekre rámutatni.

Már-már rendszeressé kezd válni, hogy a reggeli órákban a villamosok egymásután mondják fel a szolgálatot, éppen akkor, amikor a legnagyobb szükség lenne rájuk. Ebből arra a következtetésre jutunk, hogy a javítás felületesen történik és senki sem törődik a hibák gyökeres kiküszöbölésével. Ugyanakkor felhívjuk a vezetőség figyelmét, hogy vizsgálgassék felül a villamosok közlekedési idejét is. Az utóbbi időben ugyanis a keltetlennél többször előfordult, hogy egyes villamosok alig 5 percnél időközben érkeznek a megállásokra, ezután 20–25 perc is eltelt, míg megérkezik a harmadik vagy negyedik.

Meg kell még említenünk ezenkívül azt is — noha a saját hasábjain többször olvastunk e hiba fel-táráról —, hogy egyes vezető elvtársak a vezetés közben kellemesen elcsúsznak ismerőseikkel, ami által kockáztatják a közlekedés biztonságát.

Ezúton ismét felkérjük a közúti közlekedés vezetését, fordítson nagyobb gondot a villamosok üzembehelyezésére, hogy a munkába igyekvő dolgozók késés nélkül érkez-hessenek munkahelyükre.

„Coopmetal” termelőszövetkezet dolgozóinak nevében
Szándai Lajos,
levelező

Az idősebbekről való gondoskodás

Népi demokratikus rendszerünk különös gondot fordít arra, hogy a munkában megőrzött és egyedül maradt idős emberek, akik már nehezebb munkára nem képesek, megfelelő ellátásban részesüljenek. Hazánkban nem egy olyan otthon van, ahol ezeket az időseket gondozzák. Azok, akik bírák, dolgozóknak, segítenek az otthon rendbentartásában, vagy pedig más elfoglaltsággal töltik idejüket.

Ilyen otthon találtunk tartományunkban is a Borosjenő-rajonban levő Tamand községben. Az otthonnak többször lakója van az ország különböző részeiből.

Az otthon vezetősége arra törekszik, hogy a bentlakók számára megfelelő mennyiségű és minőségű élelmiszert és ruházati cikkeket biztosítson. Elkészítette az otthon vezetősége a jövővi tervet is, amely szerint jövőre az otthon valamennyi termébe bevezetik a villanyt, továbbá felszerelik a fürdőszobát.

Turlea Traian,
levelező

A Szovjetunióban gyors ütemben fejlődik a szocialista termelés. Évről-évre erősödik a termelő eszközök és a közfogyasztási cikkek gyártó ipar, újabb hatalmas fellendülés előtt áll a mezőgazdaság; rendszeresen emelkedik a munka termelékenysége és csökken a gyártmányok önköltsége.

1953 első félévében az ipari termelés volumene 1952 első félévéhez viszonyítva 10 százalékkal nőtt, 1954 első félévében pedig ez a növekedés, az előző év megfelelő időszakához viszonyítva 14 százalék volt.

A szocialista népgazdaság sikereit mindenekelőtt az élenjáró technika alkalmazásának és a technika elsajátításának köszönhetjük.

Az ötödik ötéves tervben a Szovjetunió gépgyártásának legfontosabb feladata, hogy felszereléssel lássa el a villamos műveket, a vas-, acél- és szinesfémkohászatot, a kőolajfinomító és a mesterséges folyékony üzemanyagot előállító üzemeket, valamint a vegyipari, a mezőgazdasági gépeket, a könnyű- és élelmiszeripari berendezéseket gyártó vállalatokat.

A szovjet üzemek évről-évre egyre többféle terméket gyártanak. A szovjet gépgyártás csupán 1953-ban közel 700 új típusú gépet és gépezetet állított elő, a többi között 100 új típusú könnyű- és élelmiszeripari berendezést.

Ilyen új gépek és gépezetek például a nagyteljesítményű gőzturbinák, magasnyomású kazánok, hidrogén-erőforrások, gépkocsik, hatalmas ekskavátorok, új mezőgazdasági gépek, automata ellenőrző és irányító szerkezetek, automata esztergapadok és más nagytermelékenységű berendezések.

A villamosművek építése egyre sor új feladatot állított a szovjet ipar és technika elé. Az energetikai gépgyártás magas színvonalát tanuszkodnak azok a gazdaságos tur-

bogenerátor berendezések, amelyeket a vízi- és hőerőműveknél széles körben alkalmaznak. Hogy fogalmat alkothassunk magunknak a viziturbina-technika feladatainak jelentőségéről és jellegéről, megemlítek néhányat, az új nagyteljesítményű viziturbínákra vonatkozó adatot. A turbinákerekekben másodpercenként 630–700 köbméter víz folyik át. A kerék átmérője 9,3 méter. A turbinára a generátor magassága több, mint 30 méter. Egy ilyen turbinára összsúlya 1600 tonnánál is több.

A szovjet energiagépgyártás legnagyobb vívmánya a 170 atmoszféri gőznyomással és 550 fokban hővel dolgozó villamosmű berendezésének előállítása. Egy ilyen villamosmű berendezése már működik. Két egy-hengeres, 150.000 kilowatt kapacitású, „Béke Turbinájának” nevezett turbinából és két gőzkazánból áll. A gőzkazánok óránként 240 tonna gőzt termelnek.

A 150.000 kilowatt kapacitású turbinára hossza 21 méter. Súlya meghaladja a 420 tonnát. A kazán magassága egy nyolcemeletes házzal vetélkedik. A tüzelőgáz, ahol 24 óra alatt közel 2000 tonna szén és el. 1.500 köbméteres, vagyis meghaladja a legnagyobb nagyolvasztó ürtartalmát is.

A Szovjetunióban helyezett üzembe a világ első atomenergiával működő 5.000 kilowatt kapacitású ipari villanyerőművét. A turbinát most elsősorban nem az üzemanyag vegyi energiája, hanem a vízesszerű mechanikai energiája, hanem az atommag ember által felszabadított energiája hozza mozgásba. Elég, ha megemlíjük, hogy 1 kilo uránium felbontásánál 20 millió kilowatt-óra villamosenergia keletkezik. Ez megfelel 2500 tonna legjobb minőségű szén energiakészletének.

Az atommag hatalmas erejének felhasználása hozzájárul a Szovjetunió energiataralékainak jelentős

automata esztergapad gépsorok gyártását. Az egyik nehéz esztergapadokat gyártó üzemben olyan karusszalag gépet állítottak elő, amely 9–13 méter átmérőjű, 170 tonnás géprészek megmunkálására alkalmas. A karusszalag gépet, amely 43 villanymotorral dolgozik, egyetlen munkás irányítja.

A fémmegegyező berendezések egy másik példája a generátorok forgórészeinek, valamint a 12,5 méter hosszú és 2,8 méter átmérőjű hengerek megmunkálására szolgáló marógép. Nemrég kezdtek meg a nagyteljesítményű vízszintes-hélsztergáló gépek sorozatgyártását; ezek a gépek áramváltak, turbinák és más nagy gépek nehéz alkatrészeit megmunkálására alkalmasak.

A szovjet esztergapad nagy sikerrel ért el az óraalkatrészek és más pontos gépezetek, műszerek megmunkálására alkalmas kis esztergapadok gyártása terén is.

A szovjet gépgyártás más területén is nagy eredmények születtek. Nemrég elkészült az „1150” nagyteljesítményű előnyújtógépsor, amely 6–15 tonnás acélemleket hengerrel. Az előnyújtógépsor évi teljesítőképessége néhány millió tonna acél. A lemezeket összerészelő két henger 4500 lördes villanymotorral működik. Az előnyújtógépsor többi gépezetét 9500 lördes összkapacitású villanymotorok működtetik. A gép olaja 1600 tonna nyomással vája a fémeket. A fémhengerlérés egész művelete gépesített és automatizált.

A termelőeszközöket óvórtó ipar fellendülése a Szovjetunióban lehetővé tette a közfogyasztási árucikkeket termelő ipar fellendését. Az ötödik ötéves terv előírta, hogy 1955-ben a közfogyasztási cikkek termelése 1950-hez viszonyítva 65 százalékkal növekedjen. A Kommunista Párt és a szovjet kormány intézkedéseit értelmében növelik a könnyűipar fejlesztésére fordított befektetéseket és bővítik a közfogyasztási

cikkek termelését, hogy határidő előtt teljesíthessék az ötödik ötéves terv feladatát.

Az ötödik ötéves terv évtizedben számos közfogyasztási árucikkeket gyártó iparvállalat létesült. A könnyűipari termelés nemcsak új vállalatok üzembehelyezésével, hanem az új technika, új gyártási folyamatok alkalmazásával is bővült. Ezt igazolja a textilipar példája is. 15–20 év alatt gyökeresen megváltozott a gyapolfonás technológiája. Nagyteljesítményű lazító gépsorok és egyemeletes filológépek üzembehelyezése révén megjavult a gyapot fonására való előkészítése és lehetővé vált a különleges szalag, előfónás és fonógépek használata. Jelenleg a gyűrűs-fonógépek orsónak per centként fordulatszámra meghaladja a 14 ezret. Az új fonógépek és az új fonási technológia lehetővé teszi még több finomfonal gyártását.

A textilipar szintén újabb fonógépekkel, előkészítő berendezésekkel, automata szövőgépekkel, tökéletes műszerekkel, nagysebességű motollakkal, felvetőkkel és más gépekkel gazdagodott. Egyre tökéletesebb gépek kap a készruhaipar. Csupán az utóbbi években a régi gépeknek több mint a felét nagysebességű varrógépekkel cserélték ki. A Szovjetunióban készített új váltavarrógépek 12 tűvel működnek s mindegyik új gép 5–6 régit helyettesít.

A háború után években a közfogyasztási cikkek előállítását iparvállalatokban több, mint 170 ezer gépet helyeztek üzembe. Csupán 1953-ban közel 300 új ilyen rendeltetésű vállalatot létesítettek.

A békés alkalmi munkában egyre újabb sikereket elérő szovjet népgazdaság valószínűleg meg az ötödik ötéves terv feladatait. A Kommunista Párt és a szovjet kormány biztos kézzel vezeti a Szovjetunió gazdaságát a további hatalmas fellendülés útján.

Szovjet-román közlemény a szovjet-román vegyestársaságok szovjet részesedésének átadásáról a Román Népköztársaságnak

A Szovjetunió kormányának és Románia kormányának megegyezése értelmében a második világháború befejezése után Románia népgazdaságának több ágában szovjet-román vegyestársaságok létesültek, egyenlő részesedés alapján. E társaságok megalapításának az volt a célja, hogy előmozdítsák az ország nemzeti gazdaságának fejlődését és a szovjet-román kapcsolatokat.

E társaságok működése idején mindkét fél jelentős beruházásokat eszközölt a társaságok vállalataiban. A Szovjetunió főleg a társaságok vállalatainak tevékenységéhez szükséges korszerű felszerelések és anyagok szállításával teljesítette hozzájárulását. A szovjet fél műszaki segítséget is nyújtott a társaságoknak, mégpedig technikai dokumentáció átadásával, szakemberek kiküldésével, a vállalatok építkezési és újjáépítési tervei elkészítésével és román állampolgárságu szakemberek kiképzésében való részvételével.

A beruházásoknak és a felek közös intézkedéseinek eredményeként a társaságok vállalatainak kapacitása és műszaki színvonala jelentős mértékben emelkedett, s ez lehetővé tette a termelés megfelelő növelését és egyes olyan új termékek gyártásának elvégzését, amelyeket régebben nem gyártottak Romániában. Ezzel egyidejűleg különleges figyelmet fordítottak a társaságok munkásai és tisztviselői társadalmi-kulturális viszonyainak és lakáskörülményeinek megjavítására.

Az említett társaságok eredményes működésének pozitív szerepe volt a Román Népköztársaság népgazdaságának helyreállításában és fejlesztésében és megerősítésében a szükséges feltételek aláhogy, hogy a társaságok vállalatainak vezetése átmenjen a romániai állami szervezetek kezébe.

A szovjet-román vegyestársaságok ilyenképpen megfeleltek az ezzel kapcsolatban számukra kijelölt feladatoknak. A Szovjet Szocialista Köztársaság Szövetségeinek kormányja és a Román Népköztársaság kormányja megvizsgálta a társaságok kérdését és megállapodott abban, hogy tizenkét társaság szovjet részesedését átadja a Román Népköztársaságnak.

Következésképpen 1954 március 31-én és 1954 szeptember 18-án megegyezéseket írtak alá Moszkvában, amelyeknek értelmében a Szovjetunió eladta és átadja a Román Népköztársaságnak a következő szovjet-román társaságokban birt részesedését: „Sovrommetal”, „Sovromcarbune”, „Sovromtransport”, „Sovromutilajpetrolifer”, „Sovromnaval”, „Sovromtractor”, „Sovromchim”, „Sovromgaz”, „Sovromlemn”, „Sovromconstructia”, „Sovrombanco” és „TARS” (polgári légitársaság).

Az egyezmények értelmében a román fél az említett társaságok Romániának átadott szovjet részesedése értékét előnyös feltételek alapján több éven át részletekben fizeti meg.

Ezek az egyezmények a Szovjetunió és a Román Népköztársaság között fennálló baráti kapcsolatok eredményeként jöttek létre s a két ország barátságának és együttműködésének további megerősítését szolgálják.

Az 1954 szeptember 18-i megállapodást szovjet részről I. G. Kabanov, külkereskedelmi miniszter, román részről M. Constantinescu, a minisztertanács alelnöke írta alá.

A mi ügyünk a szocialista építés és a szocialista átalakulás ügye Csu En-laj jelentése a Kínai Népköztársaság kormányának tevékenységéről

PEKING. (Agerpres). Az „Uj Kína” hírvivőnekse jelenteti:

Csu En-laj a népképviselők összi-nai gyűlésének szeptember 23-i ülésén jelentést terjesztett elő a Kínai Népköztársaság kormányának tevékenységéről. A hatalmas tepsiviharral fogadott jelentés első részében Csu En-laj foglalkozott azokkal a sikerekkel, amelyeket a népi hatalom éveiben a gazdasági és kulturális építés terén ért el.

Békés építő munkát végzünk — mondotta Csu En-laj — s ehhez békés feltételekre van szükségünk, békére van szükségünk az egész világon. Nemzetközi kapcsolataiban éppen ez határozza meg a Kínai Népköztársaság politikáját.

Kína és a Szovjetunió viszonyával foglalkozva, Csu En-laj leszögezte, hogy a Szovjetunió hatalmas és sokoldalú anyagi, pénzügyi, tudományos és műszaki segítséget nyújt a kínai népek gazdasági építő munkájához. A Kína és a Szovjetunió közötti szinte együttműködés egyre nagyobb erőt képvisel a távolkeleti és a világbéke fenntartásában.

Szüntelenül erősödik és fejlődik a baráti viszony Kína, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság és a Vietnámi Demokratikus Köztársaság között.

Csu En-laj beszélt arról, hogy a kínai nép — szoros egyességben nagy szövetségesével, a Szovjetunióval és a népi demokratikus országokkal — elszántan harcol az agresszió és a háború ellen, a világbéke megóvása.

sáért, majd hangsúlyozta, hogy a Szovjetunió vezette testvéri államok közötti egység és együttműködés jelentős mértékben megváltoztatta a nemzetközi helyzetet. Ez a változás a béke erőinek és nem az agresszió erőinek kedvez. A jövőben — mondotta — továbbfejlesztjük az egységes és együttműködésen alapuló kapcsolatunkat, hogy tovább erősítsük a világbéke erőit.

Csu En-laj a továbbiakban kijelentette, hogy Kína a kölcsönös tisztelt, a területi integritás és szuverenitás, a más államok belügyeibe való be nem avatkozás, a kölcsönös egyenlőség és előnyök, valamint a békés együttélés elve alapján építi ki kapcsolatát Délkelet-Ázsia országaival.

Kína ilyen alapon hajlandó felvenni diplomáciai kapcsolatát minden olyan országgal, amely ösztönös törekszik hasonló kapcsolatokat teremteni vele.

A Kínai Népköztársaság nagy gondot fordít arra, hogy kifejlessze minden állammal gazdasági és kulturális kapcsolatát, mert ez hozzájárul az érdekelt országok gazdasági helyzetének javulásához, a kölcsönös megértés légköréhez és a nemzetközi együttműködés feltételeinek megteremtéséhez.

Csu En-laj hangsúlyozta, hogy az USA vezette agresszív csoportosulás továbbra is ellenségesen viselkedik a Kínai Népköztársasággal szemben és megakadályozza, hogy a Kínai Népköztársaságot az ENSZ-ben visszahelyezzék törvényes jogai-ba.

Csu En-laj ezután jellemezte a délkelet-ázsiai katonai tömb megerősítéséről szóló szerződést, amelyet az USA nyomására írtak alá; kijelentette, hogy ez egyes gyarmattartó hatalmak katonai tömbje, amely nemcsak Kínát fenyegeti, hanem megkönnyíti az USA agresszióját a többi ázsiai ország ellen is. A Szovjetunió külügyminisztériuma szeptember 14-én nyilatkozatot adott ki, amely kifejezi, hogy a katonai tömböt kezdeményező államok viselik a felelősséget akcióikért, amelyekkel megsejgik a béke megerősítésére irányuló feladatokat. Ez a nyilatkozat mindenben egyezik a Kínai Népköztársaság kormányának álláspontjával. Rámutatott arra, hogy Ázsia legszámottevőbb országai, köztük India, Indonézia és Burma nem voltak hajlandók részt venni a manilai értekezleten, majd kijelentette, hogy a Kínai Népköztársaság kormányja mindenben támogatja ezeket az országoknak az állásfoglalását és a legerősebben tiltakozik egy délkelet-ázsiai katonai tömb megalakítása ellen.

A mi ügyünk, a szocialista építés és a szocialista átalakulás ügye, — igazságos ügy — mondotta Csu En-laj, majd így fejezte be: Tajván felszabadítása, államunk szuverenitásának és területi épségének megvédése, a távolkeleti és a világbéke megóvása, szintén igazságos ügy.

Csu En-laj jelentése után megkezdődött a jelentés vitája. A szeptember 23-i ülésen Csen Jun és Go Mo-zso képviselők szólaltak fel. Tésével próbálkoztak, hogy a népek vére fojthassák a nemzeti felszabadító mozgalmat. Elsősorban ez magyarázza azt a sietséget és állhatatosságot is, amelyet az Egyesült Államok vezetői a SEATO összetételében tanúsítottak. Jellemző, hogy azok az ázsiai országok, amelyek a gyarmatosító hatalmak nyomására aláírták a manilai szerződést, lakosságuk száma szerint alig érik el az összes ázsiai országok lakosságának egytizedét. Ez is arra vall, hogy az imperialista terveknek semmi közük sincs az ázsiai népek érdekeihez. A SEATO szervezői az elfogadott szerződés cikkelyében bőségesen hivatkoztak az Egyesült Nemzetek Szervezetének alapokmányára. Ezek a hivatkozások azonban csak keveseket vezethetnek félre. Hadd mutassunk rá például a szerződés harmadik cikkelyére, amely kimondja az egyezmény tagállamainak együttes akcióit, bármely állam ellen és bármely üggyel. Ez a cikkely lehetővé teszi, hogy a SEATO tagjai mindenféle üggyel, bármely „helyzetben” beavatkozzanak bármely ázsiai ország belügyeibe, hogy elnyomják az ottani nemzeti felszabadító mozgalmat, s megerősítsék a reakciós rendszereket. Ugyanilyen céltalan, ha az imperialista „kollektív biztonság” eszméjét spekulálnak. A népek a tapasztalt tényekből már kitűnően tudják, mit jelent az imperialisták felfogása szerint az ilyen „kollektív biztonság”.

A Szovjetunió teheráni nagykövetének diplomáciai lépése Irán külügyminiszterénél

TEHERÁN. (Agerpres). A TASZSZ értesülése szerint A. I. Lavrantyev, a Szovjetunió teheráni nagykövete meglátogatta A. Entezant, Irán külügyminiszterét és a következő nyilatkozatot tette:

„Az iráni hadsereg és rendőrség egyes tisztjeinek letartóztatásával kapcsolatban az utóbbi napokban provokáló jellegű hírek jelentek meg az iráni sajtóban „a letartóztatottak és Moszkva üggyvezetelt titkos kapcsolatáról” (az „Ettelaat”, a „Keihan” című és egyéb lapokban) rágalmak Rodionov tábornok, szovjet katonai attaséről (a „Keihan” című lap IX. 15-i számában); több parlamenti képviselő rágalmozó és ellenséges nyilatkozata a Szovjetunióról és végül arra vonatkozó hírek, hogy az iráni hatóságok minden ok nélkül megkülönböztető intézkedéseket tettek

Szovjet filmeknek Iránban való bemutatása tekintetében. A tények azt bizonyítják, hogy Iránban ellenséges kampány indult meg a Szovjetunió ellen, mégpedig nyilvánvalóan azzal a céllal, hogy más országok érdekében károsan befolyásolják a szovjet-iráni jószomszédi viszonyt.

A nagykövetség elvárja Irán külügyminisztériumától, hogy megfelelő intézkedéseket tegyen a Szovjetunió ellen irányuló kampány megszüntetése és különösen a szovjet filmek előadására vonatkozó megkülönböztető rendelkezések hatálytalansítása végett.”

Entezant, iráni külügyminiszter megígérte, hogy a szovjet nagykövet meglátogatását továbbítani fogja az iráni kormánynak.

Több százmillió dolláros amerikai segílyt kapnak a liszinmanisták

PEKING. (Agerpres). — Az Uj Kína hírvivőnekse jelenteti:

Eisenhower elnök szeptember 21-én 700 millió dolláros „segélyt” engedélyezett a jövő évre Dél-Korea számára. Ezzel az új akcióval növelni akarja a liszinmanista bábhadrsereget, veszélyeztetni akarja a koreai fegyverszünetet és fokozni Dél-Korea elnyomását.

Ebből a „segély”-ből, — amely egyenként százmillió dollárral nagyobb a tavalyinál — 450 millió dollárt „védelmi” célokra, 250 millió dollárt pedig „gazdasági segély” címen folyósítanak.

Harold Stassen, a külföldi műveletek ügykezelőségének igazgatója, aki a segélyre vonatkozó programot előterjesztette, kijelentette, hogy a Li Szin Mannak nyújtott amerikai katonai támogatás kiterjesztése kapcsolatban áll az amerikai haderők újabb átcsoportosításával. Hozzátette, hogy az USA ezzel az új programmal lehetővé akarja tenni Koreának, hogy továbbra is háborús állapotban maradjon, hatalmas hadsereget tarthasson fenn, tartalékegységeket alakíthasson és megkezdhesse a lökhajító repülőgépek pilótáinak kiképzését.

Az USA a „segély” feltételeként „teljes együttműködést” követel Dél-Korea kormányától. Az United Press szöuli tudósítója szerint az amerikai nagykövetség egyik képviselője kijelentette, hogy „ha Li Szin Mannak nem hajlandó teljesen együttműködni az USA-val a program végrehajtásában, csökkentik a segélyt”.

A teljes együttműködéshez tartozik az is, hogy a dél-koreai kormány köteles leértékelni valutáját s az amerikaiakkal megbeszélni, hogy mire használja fel a kapott pénzt. Az Egyesült Államok ragaszkodik ahhoz, hogy a segélyösszeg 25 százalékából japán árut vásároljanak és általában úgy építsék ki kapcsolataikat Japánnal, hogy Északkelet-Ázsiában kedvező feltételeket teremtsenek egy agresszív tömb létesítéséhez.

Rövid külföldi hírek

Szeptember 23-án megkezdődött az ENSZ közgyűlésének általános vitája. Elsőnek Pearson, Kanada küldötte szólalt fel.

Az ENSZ közgyűlésének büroja szeptember 23-án ajánlta Ciprus kérdésének felvetését a közgyűlés napirendjére. Kilenc szavazattal három ellenében és három tartózkodással elfogadták a javaslatot.

Az 1953. évi magyar-francia kereskedelmi egyezményt egy évvel meghosszabbították.

Mint a France Presse jelenti, a bükini hidrogénbomba-kísérletek által előidézett sérülések következtében szeptember 22-én meghalt a „Fukuryu Maru” nevű japán hajó legénységének egyik tagja.

Szasztroamidzsoszo, Indonézia miniszterelnöke az indiai parlamentben szeptember 23-án mondott beszédében elítélte a nyugati hatalmaknak azt a törekvést, hogy a SEATO agresszív blokkba bevonják az ázsiai országokat. „Ázsia békéjét nem lehet ilyen sorsú katonai tömbökkel biztosítani s az ázsiai kérdéseket nem lehet megoldani az ázsiaiak részvétele nélkül” — mondotta a többi között.

A Budapesti lefolyt magyar-osztrák kereskedelmi tárgyalások eredményeképpen jegyzőkönyvet írtak alá a Magyar Népköztársaság és Ausztria közötti 1954—1955. évi kereskedelmi kapcsolatokról ügyében.

A Csehszlovák Köztársaság kormányja 1954 november 28-án tüzte ki a Csehszlovák Köztársaság nemzetgyűlésének és a Szlovák Nemzeti Tanács megválasztásának az időpontját.

Szeptember 23-án megkezdődött a Szovjetunióban az indiai filmfesztivál. A fesztivált egyidejűleg tartják Moszkvában, Leninigrádban, Sztálingrádban és a szövetségi köztársaságok fővárosaiban.

A francia külügyminisztériumban szeptember 23-án ismét tárgyalások kezdődtek Franciaország és Tunisz képviselői között, a Tunisznak nyújtandó üggyvezetelt „belső autonómia” kérdésében.

Az amerikaiak tajváni hadgyakorlatra készülnek

HONGKONG. (Agerpres). Szeptember 23-án Pride altengernagy, a hetedik amerikai tengeriflotta parancsnoka megbeszélést folytatott Csang Kai-szellel és a kuomintangista zsoldosok katonai vezetőivel.

A France Presse hírvivőnekse Tajván fővárosából kapott megbízható értesülések alapján közli, hogy a megbeszélésen az altengernagy ismertette az amerikai katonai körök „legalkalmasabb” tervét arra, hogy támogassa a 7. amerikai flotta a csangkajseksztákat a kínai partok közelében fekvő szigetek ellen intézendő agresszív támadásokban.

Más jelentések arról számolnak be, hogy 25 amerikai hadihajó rövidesen légi-tengeri hadgyakorlatokat tart a tajváni szorosban.

Könnyen érthető, hogy e lázas előkészületek célja nem egyéb, mint az, hogy az amerikai haderők burkolt formában részt akarnak venni a csangkajsekszták Kína elleni támadásában.

Washingtonba utazik az indokínai francia főbiztos

PARIS. (Agerpres). — A France Presse hírvivőnekse jelenti, hogy Guy la Chambre, a társult államok kérdésével foglalkozó francia miniszter és Ely tábornok, az indokínai francia gyarmati hadsereg parancsnoka és főbiztos, rövidesen ellátogat az Egyesült Államokba.

A francia kormány két képviselője Washingtonba az Indokínában állomásozó francia gyarmati hadseregnek nyújtandó amerikai katonai segítségről és a három társult államnak — Dél-Vietnámnak, Laosznak és Kambodzának — támogatásáról fog tárgyalni.

A francia ellenőrzés alatt álló indokínai országoknak nyújtott katonai és gazdasági segítség leple alatt az USA arra törekszik, hogy méginkább elősegítse és kiszélesítse a francia gyarmati hatóságok megtorló intézkedéseit a nemzeti felszabadító mozgalom elfojtására és megkaparintása magának ezekben az országokban a természeti kincseit.

Mozik műsora

„DOZSA GYORGY” mozi: A Kínai Népköztársaság fennállásának 5-ik évfordulója alkalmából szeptember 25—30 között kínai filmetet rendez.

Szeptember 26-án: Titkos írásjel. Szeptember 27-én: Lángokban a sivatag.

Szeptember 28-án: Az acél katonája. Szeptember 29-én: Bőséges termés. Szeptember 30-án: 6-os számú kapu.

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órák. Kedvező idő esetén 8 órai kezdettel is tartanak előadást az „Uj idők” mozi kerthelyiségében. Naponta matiné 11 órák.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: szeptember 30-ig: A nagy üzlet. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órák.

Matiné 11,30 órák.

„HERBAK JANOS” mozi: szeptember 26-ig: Fanfan la Tulipe. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órák.

Matiné 11,30 órák.

„I. L. CARAGIALE” mozi: szeptember 26-án: A veszélyes rakomány. (Magyar felirattal). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órák. Kedvező idő esetén a 9 órai előadás a kerthelyiségben. Matiné 11,30 órák.

„UJ IDOK” mozi: október 1-ig: 1. Aktuális román híradó. 2. Aktuális szovjet híradó. 3. Péntek 13-ika, Labattárral. 4. A Saijai csuszon tul. Előadások: 3 órától folytatódólagosan. Matiné 10—13 óráig.

„SOLIDARITATEA” mozi (Gáj): szeptember 28-ig: Hátkkal a bástyák ellen. Előadások: hétköznap: 7 órák, vasárnap: 3, 5 és 7 órák.

„MAXIM GORKIJ” mozi (Miké): szeptember 28-ig: A windsori vig nők. Előadások: este 7 órák, vasárnap: 3, 5 és 8 órák.

„ILIE PINTILIE CFR” mozi, (Mosóczi-telep): szeptember 26-ig: Az eltűnt sas. Előadások: hétköznap: este 7 órák. Vasárnap: 3, 5 és 7 órák.

„NICOLAE BALCESCU” mozi (Lippa): szeptember 26-án: Béke és barátság.

„PETOFI SANDOR” mozi (Radna): szeptember 26-án: Lángok Ázsiá felett.

„POPUIAR” mozi (Nagy-erőszakos): szeptember 26-án: Krescsin-szki lakodalmak.

A gyarmati hatalmak agresszív szövetkezése ellen

SEATO-hoz. Illymódon az „ázsiai” szervezet nyolc tagjából öt nem ázsiai, s nem egy soker kilométerre van az ázsiai kontinensről. Már ez az egyetlen tény is meggyőzőhet bennünket a SEATO szervezőinek igazi céljairól. Ennek az új agresszív csoportosulásnak a szervezői így vagy amúgy be akarják vonni a szervezetbe Laoszt, Kambodzát és Dél-Vietnámet is, noha ez összeegyeztethetetlen azokkal a kötelezettségekkel, amelyeket a genfi tanácskozás részvevői az országok ügyében vállaltak.

Természetesen megkérdőjelezhetjük: vajjon a washingtoni politikusok miért tartogatják ily buzgón a SEATO-t? Miért „védelmezik” az imperialista hatalmak ily makacsul az ázsiai országokat, amelyek Nehru indiai miniszterelnök szerint „nyíltan kijelentik, hogy nincs szükségük erre a védelemre”.

A történelmi tények alapján egyáltalán nem nehéz válaszolnunk ezekre a kérdésekre. Közismert, hogy a második világháború után Ázsiában és a Csendes-óceán medencéjében keményen kibontakozott a gyarmati és függő országok népeinek a nemzeti függetlenség kivívására és az imperialista rabság megszüntetésére irányuló harca. Egyes országok népei már jelentős sikereket értek el ebben a harcban. Az imperialista hatalmak a hatalmas nemzeti felszabadító mozgalommal szemben mesterkedésre és hátrálásra kényszerültek, hogy legalább részben megtarthassák állásaikat. Együttal új támadás előkészítésével próbálkoztak, hogy a népek vére fojthassák a nemzeti felszabadító mozgalmat. Elsősorban ez magyarázza azt a sietséget és állhatatosságot is, amelyet az Egyesült Államok vezetői a SEATO összetételében tanúsítottak. Jellemző, hogy azok az ázsiai országok, amelyek a gyarmatosító hatalmak nyomására aláírták a manilai szerződést, lakosságuk száma szerint alig érik el az összes ázsiai országok lakosságának egytizedét. Ez is arra vall, hogy az imperialista terveknek semmi közük sincs az ázsiai népek érdekeihez. A SEATO szervezői az elfogadott szerződés cikkelyében bőségesen hivatkoztak az Egyesült Nemzetek Szervezetének alapokmányára. Ezek a hivatkozások azonban csak keveseket vezethetnek félre. Hadd mutassunk rá például a szerződés harmadik cikkelyére, amely kimondja az egyezmény tagállamainak együttes akcióit, bármely állam ellen és bármely üggyel. Ez a cikkely lehetővé teszi, hogy a SEATO tagjai mindenféle üggyel, bármely „helyzetben” beavatkozzanak bármely ázsiai ország belügyeibe, hogy elnyomják az ottani nemzeti felszabadító mozgalmat, s megerősítsék a reakciós rendszereket. Ugyanilyen céltalan, ha az imperialista „kollektív biztonság” eszméjét spekulálnak. A népek a tapasztalt tényekből már kitűnően tudják, mit jelent az imperialisták felfogása szerint az ilyen „kollektív biztonság”.

A SEATO szervezői az elfogadott szerződés cikkelyében bőségesen hivatkoztak az Egyesült Nemzetek Szervezetének alapokmányára. Ezek a hivatkozások azonban csak keveseket vezethetnek félre. Hadd mutassunk rá például a szerződés harmadik cikkelyére, amely kimondja az egyezmény tagállamainak együttes akcióit, bármely állam ellen és bármely üggyel. Ez a cikkely lehetővé teszi, hogy a SEATO tagjai mindenféle üggyel, bármely „helyzetben” beavatkozzanak bármely ázsiai ország belügyeibe, hogy elnyomják az ottani nemzeti felszabadító mozgalmat, s megerősítsék a reakciós rendszereket. Ugyanilyen céltalan, ha az imperialista „kollektív biztonság” eszméjét spekulálnak. A népek a tapasztalt tényekből már kitűnően tudják, mit jelent az imperialisták felfogása szerint az ilyen „kollektív biztonság”.

A SEATO szervezői az elfogadott szerződés cikkelyében bőségesen hivatkoztak az Egyesült Nemzetek Szervezetének alapokmányára. Ezek a hivatkozások azonban csak keveseket vezethetnek félre. Hadd mutassunk rá például a szerződés harmadik cikkelyére, amely kimondja az egyezmény tagállamainak együttes akcióit, bármely állam ellen és bármely üggyel. Ez a cikkely lehetővé teszi, hogy a SEATO tagjai mindenféle üggyel, bármely „helyzetben” beavatkozzanak bármely ázsiai ország belügyeibe, hogy elnyomják az ottani nemzeti felszabadító mozgalmat, s megerősítsék a reakciós rendszereket. Ugyanilyen céltalan, ha az imperialista „kollektív biztonság” eszméjét spekulálnak. A népek a tapasztalt tényekből már kitűnően tudják, mit jelent az imperialisták felfogása szerint az ilyen „kollektív biztonság”.

A világ közvéleménye, elsősorban az ázsiai országok közvéleménye, élesen tiltakozik a SEATO megalakítása ellen, mert a nemzetközi feszültség fokozását, az új világháború előkészítésének és kibontakozásának veszélyét látja benne. A kínai sajtó például egyértelműen elítéli az amerikai kormány körök agresszív terveit, s az ázsiai népek békéjét és biztonságát fenyegető közvetlen veszélynek tekinti ezeket. A sajtó hangsúlyozza, hogy az Egyesült Államok uralkodó köréi ágyútorlételeknek akarják felhasználni az ázsiai országokat a demokratikus tábor országai ellen irányuló és az amerikai tábornokok tervezte háborús kalandokban. A Hindustan Standard című indiai lap rámutat, hogy „amikor a diplomaták szenteskednek, a stratégák pedig kénytelenül védekeznek valakit, nagyon jogos, ha nem hisznek ezeknek a toladók elődelmezőknek”. A Harian Rakiat című indonéz lap szinte az egész ázsiai közvélemény nevében nyilatkozik, amikor a napokban megírta, hogy „már elmuladt azok az idők, amikor az imperialisták szabadon döntöttek Ázsia sorsáról. Dulles jegyezze meg,

hogy Amerika már nem parancsolhat Ázsiának, s nem határozhatja meg sorsát. Nekünk, ázsiaiaknak, békére, barátságra és tartós együttműködésre van szükségünk, ezért elvetjük a SEATO-t, s üdvözljük Nehru és Csu En-laj, valamint U Nu Csu En-laj nemrégien kötött egyezményét, amely megnyitja a béke igazi útját”.

Nem lehet kétséges, hogy az ázsiai népek gazdasági és kulturális fölemelkedése csak az ázsiai népek békés fejlődése esetén, az ázsiai népek függetlenségének és szuverenitásának elismerése esetén lehetséges.

A Szovjetunió külügyminisztériumának nyilatkozata megállapítja: „A szovjet kormány úgy tekinti a manilai konferenciát és a „délkelet-ázsiai védelmi szerződés” aláírását, mint az Ázsia és a Távol-Kelet biztonsága ellen irányuló és az ázsiai népek szabadságát és függetlenségét fenyegető cselekedeteket. Azok az államok, amelyek a délkelet-ázsiai és a csendes-óceáni új katonai tömb megalakítását kezdeményezték, felelősek a cselekedeteikért. Ezek a cselekedetek durva ellentétben vannak a béke megszüntetésének feladataival”.

Az ázsiai népek eltökélték: mindenáron megakadályozzák, hogy a amerikai gyarmatosítók és társaik megszűnjék a békét, s mind keményebben küzdenek az agresszív erők ellen. Az ázsiai népek az országok katonai csoportosulásokra való bontására és háború szítására irányuló imperialista politikával szembeállítják a békés együttélés politikáját, azt a politikát, amely hűségese szolgálja Ázsia és az egész világ tartós békéjét és kollektív biztonságát.

Nyolc ország — az Egyesült Államok, Anglia, Franciaország, Ausztrália, Új-Zéland, a Fülöp-szigetek, Thaiföld és Pakisztán — képviselői Manilában néhány napja aláírták az úgynevezett „délkelet-ázsiai védelmi szerződést” (SEATO), amelyet az ázsiai országok megkerülésével az Egyesült Államok kezdeményezésére és nyomására készítették elő, s amely voltaképpen a gyarmatosító hatalmak agresszív tömbje Ázsia és a csendes-óceáni medence népei nemzeti felszabadító mozgalomának elfojtására. Ennek az új katonai tömbnek a lényege — amint a Szovjetunió külügyminisztériumának szeptember 15-én közzétett nyilatkozata rámutat — az az imperialista cél, hogy Ázsiában megtartsák a gyarmatosító hatalmak „gazdasági és politikai állásait.”

E tömb szerzői és szervezői, az Egyesült Államok uralkodóköréi, el akarták titkolni gyarmatosító és agresszív céljaikat, ezért először úgy döntöttek, hogy Délkelet-Ázsia minden országát bevonják e tömbbe. A gyarmatosítók számításai azonban nem váltak be, s nem is válhattak be. E térség legfontosabb országai — India, Burma, Indonézia és Ceylon — ragaszkodtak függetlenségükhöz és szuverenitásukhoz; megértették, hogy a megalakítandó szervezet nyilvánvalóan agresszív jellegű, tehát nem is vettek benne részt. Csak az Egyesült Államoktól közvetlenül függő és a hírhedt amerikai „segéllyel” guzsbakotól Thaiföld, Fülöp-szigetek és Pakisztán kormánya csatlakozott a